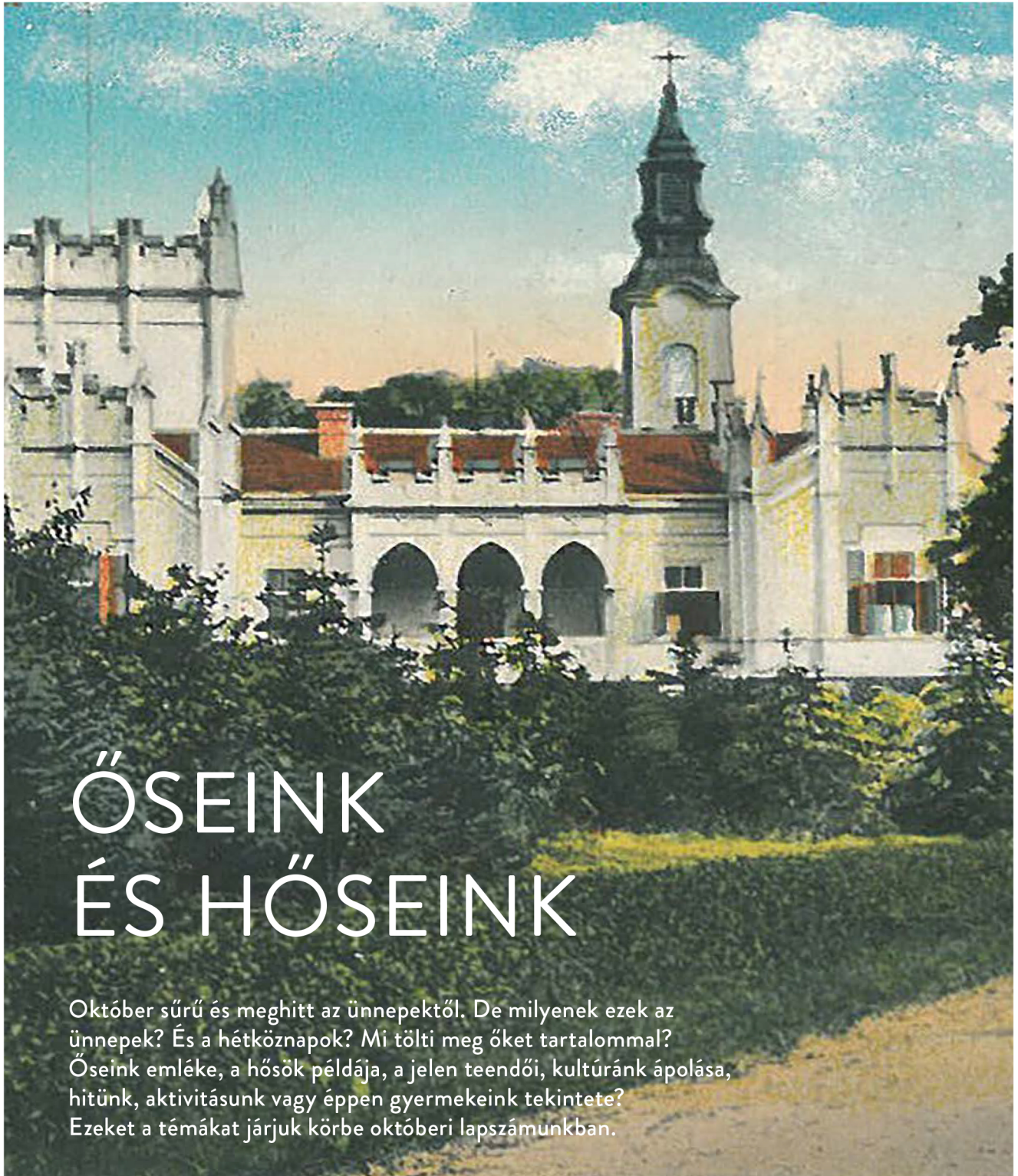

FORUM MARTINI

ŐSEINK ÉS HŐSEINK

Október sűrű és meghitt az ünnepektől. De milyenek ezek az ünnepek? És a hétköznapiak? Mi tölti meg őket tartalommal? Őseink emléke, a hősök példája, a jelen teendői, kultúránk ápolása, hitünk, aktivitásunk vagy éppen gyermekeink tekintete? Ezeket a témákat járjuk körbe októberi lapszámunkban.

KAMIONSTOP

Bizonyára sokan olvasták már Szabó Tibor facebook-oldalán a hírt, miszerint október 4-től kezdve kizárólag helyi áruszállítás céljából vagy a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kiadott engedéllyel hajthatnak be a 7,5 tonnánál nehezebb gépjárművek a Ráckeresztúr-Martonvásár főútvonalra. A polgármester a Forum Martini szerkesztőségének később azt is elmondta, hogy a 7-es számú főúton megkezdődött egy két hónapos kamionforgalom-számlálás, amelynek eredményeképpen akár a Budai útról is kitilthatják a 7,5 tonnánál nagyobb össztömegű gépjárműveket.

A Ráckeresztúr irányába kialakított súlykorlátozás hatására az M6-M7-es autópályák közti, városunkon áthaladó nagyméretű kamionok forgalma várhatóan át fog helyeződni a két autópálya valódi összeköttetését szolgáló M0-s körgyűrűre. Mindez azt jelentheti Martonvásár számára, hogy nem csupán a Szent László út közelében élő lakók, hanem a város egésze is fellélegezhet, ugyanis a korlátozás által a Beethoven út-Brunszvik út-Hunyadi utca is tehermentesebbé fog válni.

Várhatóan jelentősen csökkenni fog a dízelüzemű kamionok városi közlekedése során okozott zaj, por és rezgés mennyisége, ezáltal javulni fog a martonvásári életminőség. A nagyméretű tehergépkocsi-forgalom városunkból történő visszaszorításában – a gyakori lakossági észrevételek alapján – a helyi gyermekek biztonsága is fontos szempont volt a városvezetés számára.

A megvalósult és a jövőben megvalósuló súlykorlátozások alól természetesen továbbra is mentesülni fog a városon belüli tehergépkocsi-célforgalom, továbbá a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kibocsájtott engedélyekkel rendelkező kamionok.

VÉRTANÚINKRA EMLÉKEZTÜNK

Nemzeti gyásznaponkunkon Martonvásáron is féllárbóca eresztették Magyarország zászlaját, a polgármesteri hivatal épületére pedig kikerült a gyászlobogó.

Martonvásár Város Önkormányzatának megemlékezésen hagyományosan Pletser Tamás tartott előadást, idén „A 16 aradi vértanú” címmel. A szám nem elírás, ugyanis 3 olyan hős honvédezedesünk is volt, akiket az aradi tizenhármak előtt vagy után küldött halálba Haynau báró. A történelmi kitekintés a „bresciai hiéna” személyének alapos körüljárásával kezdődött, aki nyugdíjas éveiből visszatérve önként jelentkezett a császárnál a magyar földön történő „rendcsinálásra”. Pletser Tamás kitért arra is, hogy a megtorlás fogalmát tőkélyre fejlesztő Haynau a magyar asszonyokat sem kímélte: akár ötgyermekes édesanyákat is nyilvános vetkőztetésekkel büntetett, akiket azután még meg is korbácsoltatott.

„Milyen különös, hogy Haynau báró is keresztény és én is az vagyok. Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat.” – ez volt a horvát származású Knezić Károly tábornokunk utolsó mondata. A mártírrá vált hős hazafi ekkor még nem sejtette, hogy a haynauai kereszténységbe a papok és lelkészek tömeges hazai üldöztetése és kivégzése is belefoglaltatik:

Haynau rémuralmában ugyanis 800 papot vetettek tomlócba és tucatnyit végeztettek ki.

A megtorlás időszakának ezernyi szomorú történetét a lelkes megtorló későbbi, londoni sörgyár-látogatásával oldotta a művészettörténész előadó, amikor is a magyar vendégmunkás céhlegények felismerve a „hiénát”, alaposan elagyabugyálták az egykori tábornokot, akinek végül sikerült elmenekülnie a magyarok bosszúja elől.

Előadása végén a szónok felolvasta az aradi tizenhármak utolsó gondolatait, idézett a honvédfelésegeknek és menyaszonynoknak írt búcsúlevelekből, majd bemutatta azt a három aradi vértanút, akiket nem a tragikus októberi napon végezték ki: Ormai Aufferberg Norbert honvédezedrest (kivégzés időpontja: 1849. augusztus 22.), Kazinczy Lajos honvédezedrest (kivégzés időpontja: 1849. október 20.) és Hauk Lajos osztrák származású ezredrest (kivégzés időpontja: 1850. február 19.) Hármuk históriája közül talán Ormai Aufferberg Norbert a jóérzésű emberek lelkét leginkább felkorbácsoló történet, emelte ki. Ormai 1849. augusztusában önként jelentkezett Haynau-nál, mivel őszintén reménykedett abban, hogy majd várandós fiatal feleségére tekintettel kegyelmet kap a császári tábornoktól. Ormait pár nap múltán kötél általi halálra ítélték, majd kivégezték.

A nívós rendkívüli „történelemórát” követően a Szent László Huszáregyesület hagyományörző huszárai megkoszorúzták az Emlékezés terén lévő, aradi vértanúk tiszteletére emelt fekete kopjafát, a megemlékezők fáklyákat gyújtottak bátor honvédeink emlékére, majd a résztvevők közösen elénekelték a Himnuszt és a Szózatot.

| Csona Tamás

MI IS AZ IGAZI ÜNNEP?

GUCSEK ISTVÁN ŐSÖKRŐL ÉS HŐSÖKRŐL

A génjeimben van a közösségért tenni akarás, ha ez nem így lenne, nem is tudom, mit csinálnék - mondja Gucsek István, aki immáron 16 éve képviselő és 8 éve alpolgármester, s aki e beszélgetésben arról is vall, hogy miképp kapcsolódik össze magánélet és politika, család és 1956, miközben az irodája falán található kép és egy ajándéknak beillő gyermek történetével is megismertet bennünket.

- Ha mindenféle preconcepció nélkül kapásból felteszem a szikár kérdést: mi az „ünnep”, mit válaszolna?

- Hát nem egyszerű felelnem valamit gyorsan, mert sok elágazása van ennek a felvetésnek. Az ünnep ugyanis külsőségekben és belső dolgokban is megjelenik, de mindig is egyértelmű volt, hogy számomra az az igazi ünnep, ami belülről fakad, amivel tudok a lelkem mélyén is azonosulni. Egy vallási ünnep hitemből eredendően egyértelműen ünnep volt mindig is számomra, a politikai-állami ünnepeknél ez nem volt mindig így. Főleg régen nem.

- És most?

- Most abban a helyzetben vagyok, hogy tudok azonosulni mindegyikkel, mert olyan történelmi eseményekhez kapcsolódnak, amelyek fontosak számomra, s nem elhanyagolható, hogy vannak feléjük nagyon személyes családi kötődéseim is. 1956-hoz - bár később születtem - konkrét emlékek fűznek, amik elég szorosak, hiszen édesanyám, szüleivel és nővéré-

vel együtt az országgyűlés akkori elnökénél, Rónai Sándornál élt, mert nagyapám volt az ő gondnoka, házi mindenese. Édesanyám 16 évesen élte át a forradalmi napokat. Két nézőpontból is látom hát ezt az eseményt. Édesanyám szemével is látom, hogy az akkori elit miképp élte meg ezt a megpróbáltatást, ugyanakkor meg más családi vonalából és élményekből látom a másik, szívemhez közelebb álló oldal szemszögét is.

- Ez a „többfelől-látás” empátiára és elfogadásra tanít?

- A helyes válaszok keresésére és a toleranciára együtt. A legtöbb esetben középen van az igazság, 1956 nem ez az eset. Főleg feleségem családjának története világít rá minderre, ami drámai módon pont az ellenkező 1956-os történet, mint az, amit az előbb felvázoltam. Anyósom nagybátyja ugyanis Kopácsi Sándor 56-os rendőrparancsnok mellett aktív szereplője volt a történéseknek, egy olyan ember volt, aki igaz magyarként egyből tudta, hol a helye. Aktivitása pedig akkora volt azokban a napokban, hogy nem sok választása maradt a forradalom leverése után, mint - családjával együtt - a menekülés. Eképpen rövid ausztriai kitérő után Ausztrália lett életük, majd véglegesnek tűnő emigrációjuk végállomása. Ez a tabló, amit őrzök (mutat a nagy képre, ami felvételünkön is látható), az ő életük drámai megörökítése mindössze pár képben.

- Az a kép viszont hiányzik róla, amikor csodával határos módon mégis visszatérnek a már demokratikus Magyarországra.

- Ez egy újabb nagyon érdekes és szimbolikus történet, hiszen rokonom, János bácsi idős fejjel tényleg hazatért, tele nagy bizodalommal, reménnyel, örömmel. Már Nagy Imre újratemetésén itthon volt, de a rendszerváltás nem azt hozta meg számára, amit ő annyira remélt. Úgy érezte sokakkal együtt, hogy csak elhúzták a mézesmadzagot az orra előtt és nem látott igazán komoly változást. A ráckeresztúri hazatelepülés inkább szomorúságot hozott számára, hiszen azzal szembesült, hogy nem minden esetben azok lettek hazájában az igazán elismert hősök, akik a jó oldalon harcoltak. Ez aztán e 70-es éveiben járó embert annyira megviselte, hogy bele is betegedett. Mondhatnánk, hogy a történelem betege lett. Arra gondolt ugyanis, hogy majd a helyére kerülnek a dolgok, de nem kerültek. Elkeseredettségében - ennyi idősen is - az Új-Zélandba való távozás gondolata foglalkoztatta, de végzetessé váló betegsége ebben megakadályozta. Nagyon sokat hallottam tőle a forradalom napjairól, rengeteget tanultam tőle. A mai napig sajnálom, hogy nem kérdeztem többet akkor, amikor tehettem volna.

- A kádári korszak agymosását és alternatív történelem-konceptióját miképp élte meg? Lázadással vagy passzív rezisztenciával?

- Utólag biztosan nem akarnék hőst faragni magamból, de vannak emlékeim. 14 évesen például kijelentettem az osztályfőnökömnek, hogy nem akarok oroszot tanulni, és nem azért, mert rossz oroszos lettem volna. Akkor határoztam el, hogy kerülni fogom a szokásos formákat. Először szereztem szakmát, utána mentem középiskolába. Annak ellenére, hogy nem volt rossz dolgom sem iskolásként, sem ifjú emberként azokban az években, megragadtam az alkalmat, hogy mérsékelt módon ugyan, de kifejezzem ellenérzéseimet a rendszerrel szemben. 1986-ban például középvezetőnek neveztek volna ki az első munkahelyemen, de visszautasít-

tottam, mert tudtam, hogy ehhez a pártba is be kell majd lépnem. Még aznap beadtam a felmondásomat.

- Ez azért nem annyira átlagos út, inkább lapítani szokás még ma is és kerülni minden konfrontációt.

- A nyílt konfrontációt én is kerültem, nem vettem részt a tüntetéseken, sem a szerveződésekben, inkább a csendesebb, passzív rezisztenciát választottam minden esetben. Megvolt a magam véleménye, ezt tudták is, de nem hirdetem nagy hangon, de ennek biztosan köze van a hitemhez is.

- Sokan beszélnek ma a hitről csak politikai hívószóként és nem feltétlenül élik meg.

- Nem mondhatom magamról, hogy bigott módon lettem volna hívő, de ennek köze volt a korábbi rendszerrel való szembenálláshoz. Ma is meghatározza az értékrendemet, nemcsak szavak szintjén. Fontos, hogy a kereszténység ne csak hívószó legyen. A család, a hit és a hazaszeretet hármassága igazi élménnyé kell hogy váljon, mert csak akkor beszélhetünk „igazi polgári értékrendről”, akkor nem lesz formai ügy ez az egész. Templomba nem azért megyünk, hogy mások lássák, hanem egy sokkal nemesebb cél érdekében, hogy megtisztuljunk, hogy többek legyünk. A rendszerváltás idején megnőtt a templomba járók száma, de nem akarok ítélni, mert ez lehetett persze őszinte gesztus is.

- Visszatérve októberre, azért ez egy igazi ünnepi hónap, október 6-tól 23-ig, aztán november elején ott a halottak napja, november 4-e mint nemzeti gyásznapi szóval elég sűrű mostanság az ünnepi kalendárium.

- Október 6-a sokkal több számomra, mint az aradi tizenhárom, erről nagyon szépen beszélt Pletser Tamás a városi ünnepségen is (Beszámoló a 2. oldalon). De gondolnunk kell azokra is, akik a forradalmak és szabadságharcok névtelen áldozatai, talpasai voltak, róluk viszonylag ritkán esik szó. Pedig ők az igazi nagy hősök. A névtelenek.

- Ők az idézőjeles pesti srácok..

- És köztük még martonvásáriak is voltak, akiknek tisztelet és köszönetet mondunk ma is (Írásunk az 6-7. oldalon). Bizonyos szempontból ősünk és hőseink ők. Könnyebb is velük azonosulni, mint mondjuk augusztus 20-ával, hiszen azt az ünnepet folyamatosan át- meg átmosta a politika. Hozzám mindig is közel állt, nem a csinnadrattájával, hanem a Szent István-i hagyományokkal, de értem azt is, hogy másnak idegenebbnek tűnik, már csak azért is, mert időben is a legtávolabbi ünnepünk. Egyébként elgondolkodtat, hogy a rangos, ünnepi napokról ezt leszámítva csak 1848 utántól beszélünk.

- Tán mert a politika a könnyebb évszámokat választja minden korszakban.

- A politika mindig próbálta az ünnepet magához édesgetni, de sokszor ez annyira viccesre sikeredett. Emlékszem, amikor Petőfiről mondták a kádárizmusban, hogy „ha ma élne, akkor biztos kommunista lenne”. Ez annyira erőltetett volt, hogy szerintem mindenki érezte, ha belegondolt, hogy az ünnep túlnőtt a piszlicsaré aktualitásokon.

- Miképp lehet átvinni az ünnepi hangulatot és érzéseket a mindennapokba? Hogyan lehet a közösségteremtés „segédanyagaként” alkalmazni?

- Hát ez egy nehéz feladat, már csak azért is, mert szomorúan tapasztaljuk, hogy az ünnepek iránt nem igazán érdeklődünk. Ezt tisztán látom az ünnepségeken is. Hiszem, hogy be

kell vonni a gyerekeket az ünnepi ceremóniákba, ennek jelentősége van. Én például nagyon bízom az új iskolavezetőben, hogy pozitív változást tud elérni. A gyerekeket csak akkor lehet megfogni mindezzel, ha valami izgalmat látnak benne. Szóval nem bennük van a hiba. Játékosan, "beavatva" kell kiérdemelni tőlük a részvétel örömét. Az érdeklődés nagy kincs, tennünk kell érte. Hiszem, hogy el lehet őket csípni, ha érzékenyen állunk hozzájuk, ha felkeltjük az érdeklődésüket, ha aktívvá tesszük őket. Persze számít az is, hogy mit hoz a gyerek otthonról. Ez nagyon fontos. Ha mindent kötelezően kapják, akkor nem fogják szeretni. Mi sem szerettük régen a kötelező ünnepségeket. A gyerekek kis hősök, azt se feledjük, hogy a Hősök Napja például egy napra esik a Gyereknappal, talán nem véletlenül.

- Az ön életébe is bekapcsolódott nemrég egy gyermek. A feleségével ugyan jogi szempontból „csak” patrónusok, de mégis amikor beszélgetünk a történeésekről, úgy beszél az egészről, mintha szülők lennének.

- Lassan egy éve történik velünk meg ez a csoda.

A napokban éppen évfordulóját ünneplő, Pápay Ágostonról elnevezett iskola vezetője kért fel bennünket, hogy vegyünk részt ebben a programban, amire mi nagy örömmel mondtunk igent. Kapcsolatunk az iskolával régi, évtizedekre nyúlik vissza. Azóta támogatjuk őket valamilyen formában, korábban vállalkozóként, de mindig hivatásként érezve a segítségadást. Ennek szintén van családi vonatkozása, ahogy ez beszélgetésünk több pontján is előjött már. Szüleim megélték egy fogyatékos gyermek tragédiáját, mely engem is mélyen érint. Hálával gondolok Guszti bácsira – Pápay Ágostonra, az iskola névadójára – akinek szüleim számára nyújtott segítsége talán a családi összeroppanástól is megóvott bennünket. Eleinte az motivált, hogy mindezt próbáljam

meghálalni, „visszaadni”. De közben legtöbbször mi magunk kaptunk újabb ajándékot. Így van ez a patrónus tevékenységgel is. Laurára való figyelmünk inkább ajándék lett, mintsem valami gesztus. Kihívás is volt először, hiszen nincs saját gyermekünk. Azaz, most már ő a „saját”, így érezzük egyre inkább.

Nem vizsgáltuk, hogy milyen súlyú az akadályozottsága, milyen a származása, az igaz, hogy kislányt szerettünk volna, tán ennyi kérésünk volt összesen, a többit Istenre bíztuk. Amikor először találkoztunk vele, az éppen feleségem születésnapján történt. Ajándék volt tehát így is, és hitünkhöz kapcsolódóan is ajándékként éljük meg az ő érkezését. Egyértelműen a Jóisten szándékának tartjuk az ő jövetelét. Advent környékén találkoztunk először, minden a várakozásról szólt akkor egyébként is, igazi nagy hitélmény és egyszerre családi csoda, boldogok vagyunk tőle.

- Akkor tényleg jól érzem, hogy úgy tekint rá, mint a gyermekére.

- Igen, határozottan így érzem. Sokan furcsállták anno, hogy így döntöttünk. De ez a „feladat” egyszerűen csak jött az életünkbe, közben meg ajándékká vált. És ebben az a szép, hogy miközben neki igyekszünk adni, rengeteget kapunk tőle is. Sokszor beszélgetünk a feleségemmel, hogy a munkámat megújuló erővel tudom akkor folytatni, ha együtt vagyunk vele pár napot. Feltölt. És sokat is tanulunk tőle. Az átlagemberek nem is tudják elképzelni, hogy az úgynevezett „fogyatékos gyermekek” milyen fantasztikus, különleges képességekkel rendelkeznek.

S ha már az ünnepről beszélgettünk, hadd mondjam el, hogy nekünk a vele való együttlét igazi ünnep. Erőt és hitet ad. Nem is keveset.

| Prieger Zsolt

ARS SACRA MARTONON

A méltán elismert, kiemelten a vallásos művészetre koncentráló Ars Sacra rendezvénysorozat idén Martonvásárra is elérkezett. A Kovács Erzsébet és Zoltán Győző ötvösművész házaspár Szűz Mária-, szent és angyalábrázolásait összegyűjtő kiállítást Pázmány Ágnes nyitotta meg, fővédnöke Kovács Zoltán plébános atya volt.

„MEGBOCSÁTANI, DE NEM FELEDNI”

1956 ÉS MARTONVÁSÁR

Barikádépítés, úttorlaszok, munkástanácsalapítás, hangosbeszélők, mámor, büntetés, megfélemlítés - Molnár Livia összegyűjtötte a martonvásári '56 legfontosabb történéseit és beszámol a kor történelmi kulisszáiról, az ellenállás csíráiról is.

Martonvásáron 1949 után sokan nem tudtak beletörődni a kommunista hatalomátvételbe, fordulatban reménykedtek. Kisebb-nagyobb csoportok szerveződtek meg és készültek az esetleges hatalomváltásra. Az 1950-es évek elején kialakult egy, az egész országra kiterjedő szervezkedés, melynek több száz résztvevője volt, és Martonvásáron is létrejött egy kisebb csoport. A keresztényszocialisták országos szervezkedésének az volt a célja, hogy a remélt változás után aktív párttal léphessenek színre.

1953-ban meghalt Sztálin, Rákosi leváltották, Nagy Imre lett a miniszterelnök. A kommunista diktatúra meggyengült, de nem omlott össze. Felszámolták a recski internálótábor, megtiltották a kínvallatást, de a koncepciók perek tovább folytatódtak. A besúgó hálózat jól működött, 1953 őszén, több száz embert tartóztattak le. Martonvásáron 1953. szeptember 17-én, éjszaka csapott le az ÁVH, és vitte el a szervezkedőket. A postai tisztviselő Kiss Emil vezette csoport tagjai Bencze József, Csizmarik László, Gerendai János, Illés Lajos, Nemeskéri László, Petróczi Antal és Tóth Iván voltak. Össze-összejöttek beszélgetni, és a Szabad Európa Rádiót hallgatták. Mindezért a zárt tárgyaláson hozott ítélet szerint 4–14 év börtön vár rájuk. Cellájuk ajtaja 1956-ban nyílt meg. (Kiss Emilt utóbb még három évre bebörtönözték.) A tanár Tóth Iván a márianosztrai börtönben és a csolnoki szénbányákra telepített munkatáborban töltötte 8 éves börtönbüntetését. A forradalom hírére a táborban lévő 600

politikai fogoly már a kitorést tervezte, amikor október 30-án valamennyi politikai foglyot szabadon bocsátották. Amikor Tóth Iván október 31-én hazaért, Martonvásár a forradalom mámorában égett.

Az itteni események október 24-én délelőtt kezdődtek. A rádió akkor még ritka értéknek számított, nem volt minden lakásban, de a hírek gyorsan terjedtek a Budapesten dolgozók beszámolóí és a magukkal hozott röplapok révén. Az utcákon hallható hangosbeszélőn közszéjszerte felhangzott a forradalom tizenkét pontja a Nemzeti dallal együtt Varga László tolmácsolásában.

Október 27-én a községbeliek egy csoportja a 7-es úton barikádót épített a közeledő szovjet csapatok megállítására, hogy megakadályozzák a szovjet harckocsik útját Budapest felé. Csak Grimm Lóránt közbenjárására sikerült rávenni a lakosságot, hogy bontsák szét az úttorlaszt. A falu megmenekült attól, hogy a szovjet csapatok szétlőjék, így a szovjet páncélosok harc nélkül haladtak át a falun. A Budapestről érkező hírek, a nyugati propaganda fozslányai, majd a visszavonuló szovjet egységek látványa talán elhittették az emberekkel: győzött a forradalom.

Martonvásáron november 1-jén nagy ünnepséget tartottak a kutatóintézet bejáratánál. A gyermekotthon igazgatója, Szabó Vencel mondott beszédet, Varga László szavalt, és dr. Papp Jenőné „Angyal Néni” vezetésével énekelt az énekkar. A nagygyűlés résztvevői nagy örömmel köszöntötték a börtönből hazatért politikai elítélteket.

A következő hetekben több megmozdulásra (tüntetés, nagygyűlés, fáklyás felvonulás, élelmiszer-szállítás a pesti forradalmároknak) került sor. A vezető szónokok Szabó Vencel, a nevelőotthon igazgatója és a körzeti orvos, Grimm Lóránt voltak. A tömeg a forradalmat éllette és a községi tanács

lemondását, valamint a rendőrség lefegyverzését követelte. Az ünnepségekre az akkor még a park bejáratánál álló első világháborús szobornál és az országzászló előtt (a mai Emlékezés terén) került sor.

Megalakult a nemzeti bizottság és a nemzetőrség, a gépállomáson (jelenleg a BBK Központ épülete) és a kutatóintézetben pedig munkástanács jött létre. Néhány párttag lakásán házkutatást tartottak, a szovjet emlékműről pedig levették a csillagot. A kutatóintézet „mindenre elszánt ellenforradalmárai” (az egykori évi jelentés szerint) Rajháthy Tibor és Rédei György voltak. A munkástanács november 3-án az ő javaslatukra leváltotta az intézet igazgatóját, hat dolgozót pedig el akart bocsátani. Tettlegességre itt sem került sor, sőt, az intézetben rekedt orosz kutatót is rejtegettek.

Másnap, november 4-én ismét a községi tanács vette át a falu irányítását. A feljelentések egymást követték, a megtorlás Martonvásáron sem maradt el. Az egykori jelentés szerint a községi nemzeti bizottság három tagja fejtett ki különösen aktív tevékenységet. Szabó Vencel a gyűléseken rendszeresen felszólalt és éltette a forradalmat, ezért 6 havi börtönre ítélték. Az intézetben dolgozó Varga László fő bűnét az rótták fel, hogy „elszavalta a Talpra magyar”-t, őt rendőri megfigyelés alá helyezték, majd az állását is elvesztette. A jelentés szerint Rajháthy Tibor, az intézet munkástanácsának motorja „november 3-án meg akarta szervezni a szovjet csapatok ellen az ellenállást”, őt azonban nem tudták megbüntetni, mivel több munkatársával együtt külföldre menekült.

Ezt követően 1957. március 7-én Martonvásáron megfélemlítő akcióra került sor. Megjelent egy teherautónyi pufajkás, akik a párttitkár által jóváhagyott lista alapján összegyűjtöttek a községből és a környékből, jórészt taláalomra, negyvenötven embert. Vallatták és durván bántalmazták, majd pedig rendőri megfigyelés alá helyezték őket. Az intézetiek közül ez a sors érte a nyugalmazott igazgató Friedrich Bélát, továbbá Kiss Árpádot és Kükedi Endrét (öt utóbb Fehérváron tíz napig vizsgálati fogságban tartották).

A székesfehérvári karhatalmisták gumibottal verték az elhurcolt tudósokat, röplapokat, árulkodó bizonyítékokat kerestek náluk. Kiss Árpádot azért verték meg nagyon, mert felszólították, hogy üsse kollégáját, Friedrich Bélát, de ő erre nem volt hajlandó. Ma sem tudják, ki adott parancsot az akadémikusok letartóztatására és ilyen kegyetlen bántalmazására.

A meghurcoltak évtizedekig viselték nézeteik következményeit. Friedrich Bélát idő előtt nyugdíjazták, így vonva ki a tudományos közéletből. Lelkileg megroppanva élte élete nyugdíjazás utáni éveit. Kiss Árpádot eltanácsolták Martonvásárról. Őt azonban – mert már neve volt a mezőgazdasági tudományok művelői között – Kecskemétre hívta az ottani kutatóintézet igazgatója. Munkát és feladatot kapott, mely lehetővé tette számára, hogy kimagasló tudományos teljesítményt érjen el. Kükedi Endre még éveket Martonvásáron maradt, mérnökként dolgozott és csak a '60-as években nyílt lehetősége arra, hogy magánszorgalomból összegyűjtött tudományos adatait disszertációvá formálja.

Harminchárom évet kellett várni arra, hogy a hidegháború következtében meggyengült kommunista rendszer összeomoljon. 1989-90-ben megtörtént a rendszerváltás, és az 1956-os forradalom céljai most váltak valóra: megszűnt a kommunista diktatúra, az egypártrendszer, létrejött a demokratikus többpártrendszer. A szovjet csapatok elhagyták az országot.

Friedrich Béla már nem élhette meg az 1997. évi kutatói fórumot, amelyen az intézet mindhármukat rehabilitálta. 2017. március 6-án az MTA martonvásári kutatóintézetéből 1957-ben elhurcolt és megaláztatott három tudós emlékére emléktáblát avattak az akadémiai kutatóhelyen. Kükedi Endre a kutatóintézetben 1997-ben társai nevében elmondott beszédét a következő szavakkal zárta: „Bocsánatkérésre ellenségeinktől nem számítunk, pedig mi tudunk megbocsátani, de feledni sohasem”.

| Molnár Lívია

MEGHÍVÓ

**Martonvásár Város Önkormányzata
meghívja Önt és kedves családját
az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapjára
október 23-án, kedden 16 órakor,
Martonvásáron az Emlékezés terére.**

**Ünnepi előadással készülnek a Beethoven
Általános Iskola volt és jelenlegi diákjai.**

**Közreműködnek a Szent László
Huszáregyesület
hagyományörző
huszárai.**

**Szabó Tibor
polgármester**

TITKOK, ÉLMÉNYEK ÉS A VILÁG MEGISMERÉSE

BAJZÁTH JUDIT,
AGROVERZUM TUDOMÁNYOS ÉLMÉNYKÖZPONT

Óriási kihívások várnak a következő generációkra, részben ezek feldolgozásában is segít majd az új létesítmény, ráadásul nemcsak természettudományos információkkal, hanem a művészet és a zene segítségével is – mondja Bajzáth Judit, az MTA Agrártudományi Kutatóközpont Agrárinnovációs Centrum projekt részeként megvalósuló Agroverzum Tudományos Élményközpont vezetője, akivel tudatosságról, Martonvásár szerencsés adottságairól és a kastélyban most kezdődő művészeti-tudományos ismeretterjesztő programokról is beszélgettünk.

- Az évtizedek óta itt működő akadémiai kutatóközpont eddig egy majdnem titkos, zárt rendszer volt, de most, a tudományos élményközpont létrejöttével egy részben nyitott intézménnyé válik.

- Ez így van. Rengeteg ismerethez jutnak majd az ide látogatók, a helyben folyó tudományos munkáról is tudomást szereznek, szóval az intézmény úgy általában is kap egy „társadalmi kontrollt”. A látogatók testközelből fogják majd megtapasztalni, hogy mi is az a „tudomány”, ezen belül pedig az egyre fontosabbá váló agrártudomány. Közelebb kerül az emberekhez egy eddig széles körben nem bemutatott világ, nem lesz körülötte felesleges misztika, ami eddig nehezítette az informálódást. Eddig azt tudták a kívülállók, hogy van egy 70 hektáros terület, ahol folyik valamilyen tudományos munka, de ebbe nem voltak igazán beavatva. Most azonban szélesre nyitjuk az Agrártudományi Kutatóközpont kapuit a látogatóközpont révén.

- Ahogy utalt rá, ma amúgy is eléggé reflektorfényben lévő problémákkal és témákkal foglalkozik az agrártudomány.

- A klímaváltozás és annak hatásai ma valóban kedélyborzoló témák, amelyek mögött persze tudományos magyarázatok és megoldások is vannak. Miképp lehet búzát termeszteni az aszályos területeken, hogyan lesz elegendő mennyiségű kenyérünk, vagy akár a túlnépesedés problémája: ezek nagyon fontos témák, melyekről beszélni kell és a látogatóközpont reményeim szerint tisztába is fog tenni jó pár kérdést. Agrártudományok nélkül ugyanis nincs mezőgazdaság, agrártudomány viszont nincs természettudományos ismeretek nélkül. És természetesen nincs ez az egész szakmai utánpótlás nélkül sem, ezért kell felnevelni egy olyan nemzedéket, akit ez a kérdés felelőséggel izgat. Természettudományos ismeretek nélkül ma már igazából létezni sem lehet. A látogatóközpont az úgynevezett „természettudományos kompetencia fejlesztését” teszi feladatává, hiszen lesz benne interaktív kiállítás, élménylabor, foglalkoztatóterem, lehetőséget adva a tapasztalásos tanulásra. Bemehetünk majd azokba a laboratóriumokba is, ahol komoly kutatómunka folyik. Egy csomó olyan ismeret kerül most napvilágra, ami eddig csak a szakmának volt elérhető.

- Ráadásul mindezt kortárs, jövőbe néző technikával prezentálják.

- Így van. Ez egy olyan tudománykommunikációs központ lesz, amilyen eddig az MTA életében még nem volt. Ez egy új kísérlet abból a szempontból is, hogy miként tudjuk bemutatni, értelmezni az agrártudományi témákat, pl. a látogatóközpontban interaktív kiállítással, a virtuális valóság segítségével, korszerű számítógépes programokkal, tárgyi anyaggal kiegészítve, vagy éppen komoly foglalkozásokkal, ahol a „tudós” beszélget a „látogatóval”. Mindebből pedig az átadható lényeg nem más, minthogy a természettudomány nem az ördögtől való, megtanulható, elsajátítható, megszerethető, hiszen nagyon fontos része az életünknek, talán nem is volt még ennyire fontos, mint ma. Soha nem gondolunk bele, hogy a reggeli vajás kalács mögött mi is van. Például rengeteg munka, sőt, tudományos munka, s nem gondolunk bele abba sem, hogy pl. az aszályos területeken való búza-termesztést mennyi kutatás és kísérleti munka előzi meg. Mindezt a folyamatot követi és bemutatja az élményközpont, ahogy a sok változást is megmagyarázhatóvá teszi. Különleges helyzetben van a világ, az okok elmondásában a legjobb hát, ha egy különleges helyszínen közreműködik.

SÉTA ÉS BESZÉLGETÉS

Október 20-21-én 11 és 14 órakor "Tematikus séták" is lesznek a kastélyparkban. A 20-i koncert előtt pedig délután 4-től 5-ig Kastélyszalon lesz a Beethoven Emlékmúzeumban, ahol Dr. Géra Eleonóra beszél Brunszvik Teréz, Teleki Blanka, Teleki Emma és De Gerando Antonina munkásságáról.

- Ami annyira különleges, hogy akár arról is beszélni fog, hogy a vajás kalács mellé egy kávézóban mondjuk zene szól, és nem is akármilyen.

- Bizony. Mert ez az egész az életről szól, a maga teljességében. Ehhez nagyon szerencsés helyszín a martonvásári tudományos, kulturális és természeti közeg, ez külön ajándék, ami könnyebben vezethet a tudatosság útjára. Meg kell próbálnunk felismerni a változó környezetben való létezésünk feltételeit. Ésszerűbben, gondoskodóbban, fenntarthatóbban kell élnünk az életünket, „használni” a környezetünket. Mert ez ügyben komoly felelősséggel tartozunk a következő generációknak.

- Azt a gondolatot, hogy művészeti-zenei programok is legyenek itt a kastélyban, illetve az élményközpontban,

Martonvásár régi, elismert Beethoven-emlékhely-volta vagy a „minden egy”, vagyis a természet-tudomány-művészet összefüggő, hármas gondolata indukálta?

- Egyértelműen az utóbbi, a többit a már említett szerencsés hely hozza magával. E hármasság erőszakos szétválasztása már a modern kor „eredménye”, korábban ez egy természetes egység volt, aztán a szaporodó információk tudományos széttagolódást, specializálódást és szétválást eredményeztek. Kellő érzékenységgel és tudással azonban meg lehet találni az összekötő kapcsot és egy világgéppé tud összeállni a fejünkben. A tárgy mindig ugyanaz, csak a világ megismerésének van többfajta útja-módja, és ezek mind azonos érvényességűek: a tudomány, a művészet és a vallás. Válaszokat keresünk mindannyian. Csak a módszer más.

Kulturális szempontból Martonvásárt kiaknázatlan lehetőségnek látom – mondja a 165 éve Erkel Ferenc által alapított Budapesti Filharmónia Társaság vezetője, Tóth László, akinek irányításával a napokban kezdenek új, tematikus sorozatba a martonvásári Brunszvik-kastélyban.

Az első hazai szimfonikus zenekar jogutódjának mai elnöke szerint elsősorban kamarazenei formációkban gondolkodnak, mert zenészeik, akik kivétel nélkül az Operaház művészei közül kerülnek ki – s ez persze elég jól garantálja a minőséget is –, annyira elfoglaltak, hogy velük nem is tudnának nagy apparátust igénylő szimfonikus művekben gondolkodni. Igen, így lesz a kényszerűségből és a mozgáster hiányából erény.

Egy ideje nemcsak Budapesten koncerteznek, hanem vidéki városokban is, de Martonvásár már a kezdet kezdetén a társulat szívébe lopta magát. „Varázslatos hely, nem lehet nem csodálni” – mondja Tóth László, majd hozzáteszi egyből, hogy

a várossal komoly bázisként számol a jövőben, és abban is nagyon hisz, hogy „Martonvásár akár kulturális főváros is lehet a maga módján”. Ennek egyik legnagyobb „fegyvere” a kamarazene lehet, hiszen ezt arra találták ki, hogy egymás örömeire játszanak a zenét kedvelők, méghozzá intim környezetben. Ha egy szimfonikus zenekari zenész nem „kamarázik”, akkor egy idő után „rutinból kezd el muzsikálni” – véli a szakértő, aki szerint „igazából ha lebontjuk a nagyzenekari formációt, akkor a szimfonikus zenekarban is kamarazenét játszanak, csak sokan”, majd hozzáteszi: „a kastély millióje mit sem változott évszázadok óta, és ez egy nagyon előnyös szempont számunkra. Ilyen kastélyokban született a legtöbb kamaramű, öröm és megtiszteltetés lesz újra ilyen környezetbe visszacsempészni a kamarazenét.”

Magas színvonalú, martonvásári kiskoncertekben gondolkodnak, amelyek később fesztivállá is duzzadhatnak, kihasználva akár a sziget adottságait is. Tóth László külön kihangsúlyozta, hogy a Nemzeti Filharmónikusok nyári nagyzenekari koncertjeivel semmiképpen sem szeretnének

konkurálni, azok más tematikát követnek, de a cél közös: legmagasabb szintű komolyzenét hozni Martonvásárra. Az első két koncert a kastély aulájában lesz október-novemberben, aztán beköltöznek az addigra elkészülő Látogatóközpontba.

Ami a programot illeti, a legkülönbözőbb hangszerek fognak benne megnyilvánulni. Októberben egy rézfúvós kvintettel kezdenek, ami „beillik akár egy ünnepi, nyitó fanfárnak is”. Novemberben a zongoráé a főszerep, Kassai István Liszt-díjas zongoraművész főszereplésével, decemberben meg a fuvolára fog épülni a műsor. A koncertek stílusa és programja is változik, sőt, minden zenei előadást szakértői konferálás kíséri majd, tehát „mindig lesz egy vezető téma, ami köré gyűlnek az érdekes részletek és a zenei hangok is”.

Az Agroverzum által kitalált programhoz alkalmazkodnak művészi módon, első alkalommal például a fény és a barokk kapcsolatáról lesz szó, a novemberi zenei akció középpontjában pedig a tudomány áll majd. „Mi is olyan zenéket hozunk,

amelyek Bachtól Bartókig a tudatos zeneformálás példáit hozzák magukkal. Mindig lesz narráció is, beszélni fogunk a művek keletkezéstörténetéről. Amolyan beavatás lesz, mi-közben mindenki egy kicsit műértővé válik.”

„Decemberben az adventi ünnepvárás lesz a fókuszban, később a Víz napja ugyanúgy előkerül majd, mint témaszerző elem, mint a Magyar Kultúra Napja, tehát mindig lesz kapaszkodó és okosodás - meg persze művészi élmény”

Mivel lehet rávenni az embereket, hogy eljöjjenek? - kérdezzük az elnököt búcsúzóul, amire így felel: „Csodásnak tartom, hogy ebben a gyönyörű kastélyban különleges módon találkozunk a kultúra, a tudomány, a történelem és a természet. Ráadásul operaházi felkészültségű zenészek eddig elég ritkán fordultak itt elő és ebben az izgalmas milióban különleges témákkal és zenékkal várjuk az érdeklődőket. Csalódás teljesen kizárva” - fűzi hozzá nevetve.

| Prieger Zsolt

A Magyar Népdal Napját ünnepeltük sok hazai és nemzetközi előadóval, sok-sok zenével, kirakodóvásárral, tűzijátékkal.

Martonvásár Önkormányzata
 és a Spec-Véd Bt.
 támogatásával

MASZK EGYESÜLET bemutatja:

Illyés Gyula
 Tűvé=tevéők című
 parasztkomédiáját

Helyszín: Brunsvik Beethoven Kulturális Központ,
 2462 Martonvásár, Emlékezés tere 2.

AKIK JÁTSZÁK:

Gazdáné: Héhn Csilla
 Gazda: Pál Gergely
 Menyasszony: Simon Kitti
 Vargalegény: Farkas Bálint
 Örömanya: Eisenbacher Judit
 Örömapa: Sári Csaba
 Vőlegény: Keresztes Gábor

Borbála: Nagy Cintia
 Teri szolgáló: Halász Karolina
 Erzsi szolgáló: Rehus Viktória
 Annuska: Juhász Jázmin
 Ilon: Bitó Kitti
 Vince: Hlányánszky Doma
 Vőfély: Albrecht Márk

Rendezte: Csikász Ágnes, Resztár Dániel | Zenei vezető: Szilvási Dániel
 Korrepetitor: Héhn Csilla | Szellemi asszisztens: Dulovics Zóra, Szatmári Alíz
 Producer: Bitó Péter

JEGYÁRAK:

Jegy: 1500 Ft **Támogatói jegy: 5000 Ft**

JEGYVÁSÁRLÁS:

Autósbolt,
 2462 Martonvásár, Fehérvári út 77.

Időpontok: 2018.10.26. 19:00
 2018.11.16. 19:00

■ Egészségügyi történések

Szeptember végén elkészült a martonvásári Egészségház új épületrészében a liftakna, a lépcsőház és a koszorú betonozása, így október elején már az első emelet földemét betonozta a kivitelező. Az európai unió által támogatott, a Településfejlesztési Operatív Programban megvalósuló beruházás előreláthatólag 2019. második félévében készül el.

A háziorvosi, a védőnői, a gyermekorvosi és a fogorvosi rendelő komplex épületegyüttesének megvalósítására összesen 87,75 millió forint uniós forrást nyert el Martonvásár Város Önkormányzata, ám a projekt megvalósításához további 103,3 millió forintra volt szükség, melyet önkormányzatunk saját forrásainak terhére biztosít. Ez a plusz költség még annak fényében is igen jelentős, hogy az uniós támogatási keret akár 27 millió forinttal is kibővíthető. Összehasonlításként a 2018-as pénzügyi évről tervezett, lakosságot érintő helyi adók összességéből (kommunális adó, gépjárműadó, talajterhelési díj, települési adó) sem lehetne megvalósítani az új összevont orvosi rendelőt, így egyéb források terhére további átcsoportosításokra volt szükség.

■ Sportpályát kaphatnak az ovisok

Martonvásár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyhangúlag támogatta a MartonSport Nonprofit Kft. ügyvezetője által jegyzett előterjesztést, amelyben – az óvodákkal egyeztetve – a képen látható műfüves Ovi-Sport pálya megvalósítását kívánja megpályázni a társaság. A Brunsvik Teréz Óvoda kertjéhez kapcsolódó területre megálmodott sportpálya kifejezetten az óvodás korú gyermekek számára lett kifejlesztve és mindenféle sportág megkedveltetésére alkalmas mozgást biztosít számukra.

A pályázati anyagban a sportpálya kialakításán felül a Brunsvik Teréz Óvoda sporteszközökkel és egyéb felszerelésekkel történő ellátása, továbbá az óvónők egy napos tematikus képzése is szerepel. A beruházáshoz 30%-os önrész biztosítása szükséges (kb. 4,5 millió forint), melyet a MartonSport Nonprofit Kft. a saját költségvetéséből vállal, így a kicsiknek szánt sportpálya megvalósítása nem igényel további anyagi ráfordítást az önkormányzattól. Sikeres pályázat esetén az Ovi-Sport pálya megvalósítása jövő májusban várható.

■ A Postakocsi lesz az Agrobár üzemeltetője

A várhatóan 2018. végén megnyíló "Agroverzsum" Látogatóközpont Agrobár elnevezésű büfé-kávézójának üzemeltetési pályázatán a Postakocsi étterem lett a nyertes. Az egyfordulós nyilvános pályázatban a Postakocsi étterem 3 évig tartó, határozott idejű bérleti jogviszony keretében üzemelteti az új martonvásári vendéglátóegységet.

KERTÉSZKEDÜNK ÉS IMÁDJUK!

Suplicz Rita és az általa vezetett Martonvásár és környéki zöld csapat most induló rovatában feltérképezünk mindent, ami eddig a kiskertek szigorú titkai közé tartozott. Haszonnal forgatható információk és egyéb édességek következnek. Kezdjük gyermekeink kedvenceivel, a tivornyázó sünökkel és mindannyiunk csemegéjével, a dióval.

Októberben a sünök már javában csinosítják fészkeiket a tél átvészelésére, ezért sokunk észlel kicsit élénkebb mozgást ilyenkor. A téli álmot előtti ugyanis komoly hízási időszak is ez, így nem ritka, ha másfél-két kilós egyedekkel futsz össze a kertben este, miközben ételment keresnek. Már ha megfelelő helyet alakítottál ki nekik vagy jók a kerted adottságai hozzá.

Hol laknak a sünök?

Egész évben gondozod a gyepet és ollóval nyirkálsz még a kerítés melletti részeket is? Nos, attól tartok, sok sün nem rak fészket nálad. Sünügyileg ugyanis legjobban azok a kerttulajdonosok állnak, akiknek a kertjében jó búvóhelyeket találnak. Kisebb-nagyobb zavartalan rakás vagy gázos-bokros terület egy fal mellett kiváló helyek lehetnek arra, hogy nap-nyugodtan aludjanak. A téli álmot alvó, hazánkban is honos Keleti sün téli szériát, ha stabil „tető” is van a feje fölött, így többnyire a lehulló (vagy összerakott) ágak jelenthetnek menedéket némi avarral, lekaszált gazzal, hiszen szigetelni is kell neki valamilyen. De egy komposztakupac fagerendái mellé is remekül be tudja magát vacakolni a jeges évszakra.

Tivornyázó életmód

A süni éjszaka kilométernyi területet is bejárhat az élelemért, így fontos, hogy sünbarát kertünk ne legyen teljesen elzárva a külvilágtól, azaz a kerítésen át tudjon a kertek között közlekedni. Vannak hézagok itt-ott nálad is? Ha egy kutya már nem fér be, egy süninek még éppen jól jöhet.

Fontos a jó szomszédság

Kutyád-macska van? Sajnos a sünbarát kertnek nem része egyik négylábú sem, mert rendszeresen zavarja egyik a másikat. Ha nincsenek is életveszélyben egymástól, a sün akkor sem szereti, ha megugatják, megnyalják, görgetik őket, esetleg feltúrják fészkeiket, pedig mindre nagy az esély a kutyás-macska (főleg kutyás) kertekben. Ezekben a helyeken legfeljebb áthalad a süni az éjszakai botorkálásban, akkor viszont lehet neki örülni.

Mi a vacsi?

Nos, ki kell ábrándítsak minden Sün Balázson nevelkedett olvasót. A süni nem almán él, ugyanis ragadozó. Imádja a meztelen csigákat, lárvákat, különböző gilisztákat, férgeseket,

rovarokat, egyszerűen minden olyat, amitől legszívesebben megszabadulnának a kertből, lehullott gyümölcsöt csak végszükség esetén eszik. A sün éppen ezért nem csak bájos, hanem rendkívül hasznos állat a kertben, védjük őket és tegyünk a kedvükre. De ne feledjük, nincs szükségük etetésre az embertől. Ha mégsem tudnál ellenállni, tejet ne adj nekik, mert mind laktózérzékeny, így ha megiszszák, hamar kiszáradhatnak a hasmenések miatt. Tél előtt pedig ez különösen veszélyes. Mi a település szélén lakunk, aminek kedves hozadéka a sok süni, így remek szórakozás időnként zseblámpával mászkálni az esti kertben a

gyerekekkel. Különösen kora nyáron élénk a mozgás, amikor kicsinyek is vannak és sorban totyorgnak, őszi közeledtével viszont mindig helyes kis dagi példányokra akadni.

VÉGE A MAGÁNYOS KERTÉSZKEDÉSNEK!

Legyél a kert- és természetimádó csapatunk tagja és gyere el eseményeinkre, közösségi kertészkedő és kertenézó programjainkra, mert sokan vagyunk minden korosztályból, akik szeretik a kertjüket, növényeiket.

Keress a csoportunkra a Facebookon: „Kertészkedünk és imádjuk! Martonvásár és környéke”

NEM MINDEGY, HOGYAN SZEDJÜK A DIÓT

A házunkhoz két hatalmas, úgy 60 éves diófa tartozik. Amióta itt lakunk, szinte csak örömmel leljük bennük, bár persze sok velük a munka. Tavasszal virágosó, ősszel dió, majd levél- és ághullás következik és mi minduntalan takarítunk alattuk. Háromévente ősszel metszünk is kicsit, mert mindent túlnőne. A leveleket gereblyézzük, szárítjuk, ha kell, zsákoljuk, elszállítjuk, komposztáljuk, égetjük, egyszóval nem unatkozunk mellette sosem. De cserébe tavasztól őszig csodás a látvány és hatalmas árnyékos területünk van saját madár- és mókuszrezervátummal, meg persze dióterméssel. Pótolhatatlan.

Szimbóluma ez itt nálunk az élet folytonosságának és a nagylekűségnek, amit gyakorolnunk is kell rendszeresen, ugyanis az egyik a házunk előtt van. És ilyenkor ősszel mindenki szeretne a dióból, így ezzel a természetes igénnyel idővel megtanultunk együtt élni. Persze ügyelünk rá, hogy nekünk is jusson belőle elég, ugyanis a tapasztalat azt mutatja, úgy kétfévente van csak szép termés. Sajnos idén rossz év van nálunk, így a szedés és tárolás technikájára érdemes volt tavaly annyira ügyelni, mert így erre az évre is marad egy kis tartalék. Akinél idén szerencsésebb idők járnak dióügyben, annak jól jöhet néhány praktika a diószüretre.

Bevált házi trükkök a diószedéshez és -tároláshoz:

- A fekete színű és ráragadt, feketére színeződött burokdarab a dión intő jel: kukacos! Szedjük össze, ne maradjon a fa alatt, és a komposztba se tegyük, mert áttelehetnek a kártevők. Gyűjtősnak viszont kiváló!
- Már szedéskor válogassuk ki a teljesen ép diókat, amiket hosszán lehet tárolni és tegyük külön a repedt vagy törött

hájút, amit pucoljunk meg minél előbb, mert az egerek, hangyák és csigák gyorsan rátalálnak.

- A frissen potyogott dió héja és bele néhány napig még elég rugalmas ahhoz, hogy könnyedén egyben is kiszedd a belyeg. Ha díszítéshez használnál párat, frissen pucold és tedd a mélyhűtőbe.
- Az ép diókat el lehet tárolni 2-3 évig is, de csak alapos szárítás után. Az első hónapban egy-két naponta mozgassuk át az összeset, hogy egyenletesen száradjon ki mind, utána mehetnek csak a végleges helyükre. Ha nem tesszük, befüllednek, megpenészednek még egy tető nélküli kosárban is.
- Az ép, kiszáritott diók tárolását hálós zsákokban, felakasztva érdemes megoldani, nehezebben hozzáférhető így a rágcsálók számára. A padláson szétterítve csak az egereknek kínálunk terített asztalt, kár lenne. Egy jó adagot persze pucoltan a fagyasztoába is érdemes tenni.
- A sok rossz dió és minden pucolás után megmaradt dióhéj isteni jó gyűjtősnak a kályhába, kandallóba.

| Suplicz Rita

VÖRÖSMARTY PIKNIK

A Vörösmarty utca egy régi kis zsákutca, ahova az utóbbi néhány évben új gyerekek és új családok is érkeztek. Mégsem ismertük igazán egymást, csak az úton tátongó gödrök felletti panaszkodás, vagy egy-egy kerítésen átlógó faág hozott össze minket időnként.

Aztán történt, hogy 2017 tavaszán leaszfaltozták az utat, ami akkora eufóriát okozott, hogy néhány óra alatt el is felejtettük az új lengéscsillapító árát, meg a beázott cipőket és pikk-pakk megszerveztük az első Vörösmarty Pikniket örömmel. Sütöttünk ezt-azt, felkaptunk egy üveg italt, meg a rádiót és összetoltuk asztalainkat az új úton május elején. Micsoda muri volt! Még tánra is perdültünk párszor és gurultunk a gyerekek rollerjein, amikor nem figyeltek oda.

Imádtuk, így abban az évben persze ősszel is összehoztunk egyet. Idén már sokan hiányolták, ezért mi, kisgyerekes anyukák a nyárzáró Piknikre még gyorsan találtunk egy meleg, napsütéses szeptemberi napot (09.07.).

Azt hiszem, hagyományt teremtettünk. A mostanival ugyan-

is az előző kettőt is felülmúltuk, létszámban például: az utca szinte minden házából kijöttek páran. Bár a gyereksereg tíz biciklikör után zihálva is kikerekedett szemmel hallgatta Kovács Katit, mi azért hangosan énekeltünk és még a ritkán látható, kedves, 80 év körül járó asszonyok is felderülten ültek az asztalnál. Iszogattunk, örült sztorikat hallgattunk, nevettünk, pirultunk, és persze receptet cseréltünk, meg végre visszaadtuk a tavaly kölcsönkért kapát. Á igen, és tavaszra megígértük magunknak a következő bulit.

| Suplicz Rita

MARTONI PORTRÉ

FÉL ÉVSZÁZAD FEHÉR KÖPENYBEN

DR. SIMON ENDRE ORVOS

Most épül Martonvásár új orvosi rendelője, de vajon mi kellett ahhoz, hogy a régi felépüljön? Egyáltalán, milyen volt az élet az 1960-as években itt, milyen messze volt akkor ide Budapest, mit lehetett elérni a burzsoá hobbinak tartott tenisszel és mire büszke Dr. Simon Endre, a város díszpolgára, egykori körzeti orvosa?

Szép ház a főúton, ahova bekopogok a doktor úrhoz, a volt körzeti orvoshoz. A kert őszi színei köszönnek be az ablakon, a falakon könyvek sorjáznak, szobrok és festmények. Erre mondják, hogy polgári miliő, de több történelmi sorsforduló is kellett hozzá, hogy itt beszélgethessünk. „Somogy megyében születtem – kezdi élete történetét a doktor úr – 1935-ben. 11 évesen már elszakadtam otthonról, Kaposváron jártam iskolába, de a történelem utánam nyilvánult. Egy rosszindulatú pártember az egyik rokonunkat kuláknak nyilvánította.” A történelemből jól tudjuk, mivel járt mindez: kisémmizéssel, a továbbtanulástól való elzárással, de ezúttal más történet. „Fociztam és a csapatban az egyik pártember megsúgta, mit kell tennie apámnak, hogy kisparasztta nyilvánítsák, ami egyben meg is nyitotta előttem az utat az egyetemre.”

Célkeresztben volt a tanári pálya, a geológia, de az érettségiző diák szállásadója másképp gondolta: „Jaj, itt az én vejem, nem beszél az semmit, milyen orvos az ilyen? Magának viszont jó a modora meg a természete, maga igazán jó doktor lenne!” Természetesen az utált vő remek szakember volt a szűkszavúsága ellenére, mégis ez adta meg a döntő lökést a pécsi orvosi karra.

1959-ben a friss diplomával két, utólag meghatározónak bizonyuló év következett az egyetemi klinikán, ahonnan Dr. Grimm Lóránt hívta Martonvásárra. Először csak gyakorlatra, majd 1961-ben már állandó praxisba. Egy modern és pezsgő város után egy falu sokkoló volt, de megvolt a maga

vonzereje. „Rögtön kaptunk egy hatalmas lakást – idézi fel a kezdeteket Simon doktor. – Annyira nem kell irigyelni: ez egy 1860-as években épült, vizes, komfort nélküli ház volt, aminek az egyik szobája volt a rendelő. De mégis lakás volt, ami akkoriban, különösen olyan friss házásoknak, mint mi voltunk, nagy szó volt. A fizetés is jobb volt, mint a klinikán.” Legalább ennyit számított a szakmai kihívás. Grimm doktor nem egyszerű házi orvos volt, több szakrendelést is maga vitt, ráadásul a járásban övé volt az egyetlen magánpraxis. „Fel akartam nőni mellé. Így lettem én is fül-orr-gégész, a klinikai gyakorlatom folytán bőrgyógyász, kiképeztem magam nőgyógyásszá, még fogorvosként is működtem. Ráadásul szabadon dolgozhattam. Olyan főnököm nem volt, akivel naponta találkoztam volna, mind tőlem jó messzi irodákban ültek.”

„Az első paciensemhez a falu szélére kellett kimennem, egy idős asszonyhoz. A panasz szívszűrés volt, de csak meg akart ismerkedni az új orvossal. Annyira megtetszettem neki, hogy utána még tizenötösör hívott ki magához, de mindig este. Ilyenkor a férje jött hozzánk, hangosan dörömbölt az ablakon, majd gyalog elbotorkáltunk a szívrohamgyanus beteghez, ahol kiderült, semmi baj sincs, csak a doktor úrral akart beszélni.”

4 falu és 12 pusztát tartozott Martonvásárhoz, rengeteg idős emberrel, akiket jórészt az otthonukban kellett vizsgálni, ráadásul akkor még nem volt külön gyermekorvosi ellátás. Ebben óriási segítséget jelentettek a védőnők, akik kiváló munkát végeztek, de a gyerekgyógyászat egy más világ.

Simon doktor 6-7 évnyi praktizálás után már kezdte igazán martonvásárinak érezni magát, de az eltéphetetlen gyökerekhez egy saját ház is kellett, de főképp az, hogy a felesége – aki egyben az asszisztense is volt – a sarkára álljon, és azt mondja: ott kell hagyni a százéves rendelőt, aminek padlás-

terében időnként patkányok kergetőztek egerekkel és kell egy másik. Egy új, egy korszerű. A helyi meg a járási tanácsban jól fogadták az ötletet, de elég pénzt nem tudtak adni, így Simon doktor bevetette a kapcsolatait. „A telket az Akadémiai Kutatóintézet adta, amire egy teniszjátszma közben sikerült rávenni az akkori vezetőket.” A tervezést, az építést mind helyi emberek vállalták, de talán sosem készült volna el a rendelő, ha nem akkor épül az M7-es, amiben Martonvásárnak kiemelt szerep jutott. „Még egy építő zászlóalj is ide települt, a mostani börtön helyén – meséli Simon doktor –, és az ottani betegek hozzám kerültek. Így tudtam elérni, hogy a műszak végén az el nem használt, de másnapra már megromló beton az orvosi rendelőhöz kerüljön.” A laza talaj miatt ugyanis hatalmas, több mint két és fél méter mély betonlapot kellett készíteni. „Még utak is lettek belőle a környéken. Persze engedéllyel készült, bár kétségkívül kellett hozzá kapcsolatok. Az épület az ország egyik legkorszerűbb rendelője lett, a mai napig sok bútor az akkori időkből származik, és végre lett hely önálló fogorvosnak is Martonvásáron.”

A kulturális és szellemi élet is mozgásba lendül a hetvenes évek elején. Az erdőháti gazdaságban Bogdán Emil szervezte meg a Széchenyi klubot. Itt a kor legnagyobb színészei léptek fel. „Én Bárdy Györgyre, Psota Irénre és Sinkovics Imrere emlékszem, de legalább ilyen érdekesek voltak a beszélgetések Antall Józseffel vagy Csoóri Sándorral.” Az MTA égisze alatt működő és kiemelkedő eredményeket elérő kutatókkal

szemben megengedőbb volt a rendszer, de ennyi ellenzékieskedés, meg a túrtiltott kategóriába tartozókkal való ismerkedés már sok volt, 1975-ben be is tiltották. A szellemisége azonban nem veszett el, a martonvásári Brunszvik klub lépett a helyébe.

„Én mint műgyűjtő? Ugyan – hárítja el a kérdést a doktor – ezek nem műkincsek, csak szép, nekem és a nemrég elhunyt feleségemnek kedves képek.” Simon doktor még rovét is kapott az iskolában egy sikerületlen almarajz miatt, de ez nem tántorította el a művészet szeretetétől. Sőt. Egy 1965-ös párizsi út – aminek jó része múzeumlátogatással telt – elhozta az első találkozást Picasso, Braque, Sysley képeivel. „Igazán nekem nem ezek a képek tetszettek – mutat a falra – hanem Schönberger Ármin, Nádler István meg Kondor Béla, de azokat utálta a feleségem. Így nem vettek belőlük és nem is lettem híres és gazdag gyűjtő” – mondja nevetve Simon doktor. „És nem a képeimre vagyok igazán büszke.”

Akkor mire? – adódik a kérdés. 46 éves pályafutás, után akár valami nagy orvosi sikerre, gondolhatna az ember, de a válasz más: „A két lányomra. Arra, hogy sikerült megélnem a 83 éves kort. Arra, hogy miattam nem halt meg senki a 46 év háziorvoslás alatt, amihez kell szerencse is, de a jó diagnosztikai képesség, az orvosi tudás legalább ugyanennyire. És arra, hogy jóban vagyok a várossal, és a város is velem.”

| Busászkly Lajos

GYERMEKEINKÉRT - JÖVŐNKÉRT

Alapítványi hírek

A Harmonikus Fejlődés Alapítványt Bilik Sándorné, Zsuzsa martonvásári gyógypedagógus, logopédus kolléganőnk hívta életre 2000-ben tősgyökeres, köztiszteletben álló martonvásári lokálpatriótákkal. Ez akkor hiánypótló volt, mivel Martonvásáron megoldatlan volt, illetve hatalmas igény mutatkozott az itt élő lelassult fejlődésű, illetve ép értelmű, de valamilyen részképeség zavarral küszködő gyermekek vizsgálatára, részükre egyénre szabott fejlesztő terápia, valamint tanácsadás nyújtására. Zsuzsa – tanítványainak Zsuzsa néni – mindvégig, egészen váratlan bekövetkezett haláláig a martonvásári gyermekek ellátásáért munkálkodott, „harcolt”. Szellemi örökségét tiszteletben tartva szeretnénk az általa kitűzött célokat valóra váltani, s segíteni és fejleszteni a magas szintű, minőségi pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai tevékenységet, innovatív munkavégzést.

E célok megvalósításához nagy segítséget jelentett, hogy városunk önkormányzata idén is meghirdette a civil szervezeteket támogató pályázatát, melyen alapítványunk is sikeresen vett részt.

Az elnyert összegből olyan hiánypótló, és a modern fejlesztő szemléletnek megfelelő eszközöket vásárolhattunk, melyek igen jó hatással vannak a fejlődésben lévő kisgyermekek idegrendszerére. Ezen eszközökkel a készségek és képesség kibontakozása a gyermek számára észrevétlenül megy végbe, szinte „csak” megtörténik, miközben a szakember tudatos

tervezése és háttérmunkája folyamatos és elengedhetetlen. Mivel az eszközök jelentősen helyigényesek, és részben speciális fejlesztésre is jól használhatók, így a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Martonvásári Tagintézményének épületében kerültek elhelyezésre. Az intézménnyel karöltve használjuk azokat a gyermekek, szüleik és a szakemberek nagy örömeire. **Ezúton is köszönjük Martonvásár Város Önkormányzatának támogatását!**

Az eszközöket már fel is avatták a térség gyermekei. A Fejér Megyei Pedagógia Szakszolgálat Martonvásári Tagintézménye által szervezett Intenzív terápiás napok keretében vehették először igénybe.

A terápia hét munkáját támogatta még Alapítványunk az intézmény által szervezett kutyaterápia finanszírozásával.

| Harmonikus Fejlődés Alapítvány Kuratóriuma

KERESZTREJTVÉNY

Amint arról e havi számunk több cikkében is beszámoltunk, szélesre tárja kapuit a Brunsvik-kastély és a hamarosan megnyitó Agroverzum és ennek hozományaképpen színes tudományos és művészeti programokat élvezhetünk majd. Például rengeteg koncert lesz a közeljövőben, klasszikus és modern zeneszerzőkkel találkozhatunk majd, előtte pedig ismeretterjesztő előadásokat hallgathatunk és ínycsiklandó beszélgetéseken vehetünk részt. Ehhez az eseménysorozathoz tartoznak e havi feladványaink is:

1. A legismertebb magyar modern zeneszerző, emigrációban halt meg.
2. Johann Sebastian Bach evangélikus témát feldolgozó oratórikus műve
3. Ibsen nevéhez fűződő színpadi mű, Edvard Grieg drámai táncjátékot írt belőle ugyanezen a címen, az író felkérésére.

A megfejtéseket kommunikacio@martonvasar.hu címünkre várjuk!

Múlt havi rejtvényünk megfejtései a következők voltak: Ady Endre volt a váli születésű Vajda János nagy tisztelője, Vajda szerelme Gina, szimbolikus hegye pedig a Mont Blanc volt.

Kisorsoltuk a nyertest is, aki **Izsák Gábor**. Állandó partnerünknel, a Macska Panzióban tud majd vacsorázni vagy költeni 10 ezer forintot, akár társaságban is. Jó megfejtést, szép napokat kívánunk! Írják meg ötleteiket, örömmel vesszük!

TÓ FINN-ORSZÁGBAN	CSAK MUTOGAT A SZINPADON	AZ ARZÉN VEGYJELE	A KÖR SUGARÁNAK JELE	ELÉM CSÜSZTAT	ÜDESÉG	... AN DER THAYA; OSZTRÁK ÜDÜLŐ	OLASZ AUTOJEL	POLITIKUS VOLT (GÁBOR)	HATÁROZOTT NÉVELŐ	1	SZÉP ERNŐ MŰVE
					KELETI MESEHŐS ... BOGAS						
KÖTŐSZÓ			HÖLGY MENNÉL				VAGYIS ... HAFUN; HEGYFOK				
RÓMAI EZRES		ÖSSZEOLT ... CSIKÓTOJÁS							AZONOS BETŰK HASAD A JÉG		
ISMERT JAPAN PORCELÁN						FŐÜTŐÉR BEJÁRAT					
2						3				Ó	TÖKÉS
MEGTAPASZTAL					INDULATSZÓ ANNA, BECÉZVE		TÁBLÁS JÁTEK SZÁNTÓESZKÖZ				
...-TŐL				ROVARTOJÁS ÍRÓI KLUB				KUNBAJA RÉSZE! FÉKREND-SZER			
CSOKOLÁDEFAJTA			ÁLHAJ TÜNDEK ... MESEALAK						SÉRTETLEN DUGI ... SZIGET		
MOZOG AZ INGA						VERDI HŐSNŐJE BÉKÉS					
AZ ÚT JELE A FIZIKÁBAN	OLYAN SOK GÜNY						RÉSZBEN STATUÁL! ARCHAIKUS				
TEHERAUTOMÁRKA			ISKOLAI BEÍRÁS ESZKABÁL					NULLA LENT		POLGÁR ... ÉNEKESNŐ	
BETŰVETÉSRE KÉSZTET				ZACSKÓBA TESZ SÍKSÁG							
NÓGATNI KEZD!		VIZIÓZÓN LENGYELORSZÁGI VÁROS			DAGOVER ... MARUT (TRAVEN)				AL ... MEOLA A MÉLYBE		
DALOS ISKOLAI FOGLALKOZÁS							FRANCIA VÁROS CSAPATTAGI				
SVÁJCI ÍRÓ VOLT (1900-1978)							FERENCZI ... NEHAI SZÍNESNŐ				
DÜLT									A TANTÁL VEGYJELE		

Nagyobb pénzügyi mozgáster

Független könyvvizsgáló vélemény is megerősítette, hogy Martonvásár költségvetési terve 2018. első félévében, mind a bevételi, mind a kiadási oldalt tekintve megalapozott, továbbá a teljesülés összességében feladat- és időarányos volt. Martonvásár Város Önkormányzata feladatainak zömét továbbra is az általa fenntartott intézményekben és 100%-ban tulajdonában álló vállalkozásainak működtetésével látja el. Ezen intézmények és a hivatal gazdálkodása kiegyensúlyozott volt, finanszírozásuk biztosított, elismert tartozásállományuk nincs. A képviselőtestület által egyhangúlag elfogadott féléves beszámolóból kiemelhető, hogy a szociális kiadások terén nagyobb pénzügyi mozgásterre lesz 2018. második félévében az önkormányzatnak, mivel az első félévben az előirányzott források mindössze 43%-a teljesült.

2018-ban önálló lábon a MartonSport

A Képviselő-testület szeptember 25-én elfogadta a 100% önkormányzati tulajdonban lévő társaság féléves pénzügyi beszámolóját, amely a tervek szerint 2018-ban először – a Martongazda Nonprofit Kft. közreműködésével – olyan pénzügyi évet fog tudni megvalósítani, amelyhez egyetlen forint önkormányzati forrásra sem lesz szükség. Ez a pénzügyi függetlenség döntően két pilléren nyugszik: a terem- és pályabérleti bevételekből, illetve a TAO-támogatásokból.

Tóth Balázs ügyvezető beszámolójából az is kiderült, hogy a martonvásári utánpótlás-neveléséhez és a helyi sportélet felvirágoztatásához 2014-2018 között a város több mint 236 millió forint társasági adóból felajánlható forráshoz jutott.

ESEMÉNYEINK

OKT. 18. | „Jövőt nekik is” Alapítvány
Gálaműsora
16.00 órakor
BBK Központ

OKT. 20. | **Termelői vásár és bolhapiac**
7.00 órától 12.00 óráig
BBK Központ udvara

OKT. 20. | **Kastélyszalon -
A nőnevelés úttörői
az Agroverzum szervezésében**
16.00 órakor
Beethoven Múzeum

| **A zene természete -
Zenében a fényről**
Budapesti Filharmóniai Társaság /
Budapest Philharmonic Orchestra
szervezésében
17.00 órakor
Brunszvik-kastély

OKT. 23. | **Az '56-os forradalomra és
szabadságharcra emlékezünk”**
„Ez a nap is úgy kezdődött, mint a többi.” - a Beethoven
Általános Iskola volt és jelenlegi diákjainak ünnepi műsora.
Közreműködnek a Szent László Huszáregyesület hagyó-
mányörző huszárai.
16.00 órakor
Emlékezés tere és BBK Központ

NOV. 04. | **Nemzeti gyásznapi:
az '56-os forradalom és
szabadságharc leverésének napja**
17.30 órakor
Csendes gyertyagyújtás
az Emlékezés terén

NOV. 17. | **Termelői vásár és bolhapiac**
7.00 órától 12.00 óráig
BBK Központ udvara

NOV. 20. | **Hölgyklub**
16.30 órakor, BBK Központ

■ Készülődés a Jótékonyági vásárra

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén ősszel is megkezdjük a műhely-munkát a Jótékonyági vásárra. Szívesen látunk minden segíteni szándékozó, ügyes kezű jelentkezőt, akik olyan kézműves termékeket tudnak készíteni vagy felajánlani, amelyek eladásából támogatni tudjuk a rászoruló családokat. A közös készülődéseinket október 02-től, minden kedden és csütörtökön 17 órától tartjuk az Óvodamúzeum alagsorában. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

További információ:

Dolinka Zsoltné Éva, telefon: 06 30/384-4382
Gáborné S. Edina, telefon: 06 20/515-3950

■ Aszfaltozások Erdőháton és a lakóparkban

Az elmúlt hónapban Erdőháton és a Szent László lakóparkban megtörténtek az útburkolat-helyreállítások a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló, európai uniós csatorna projekt záró elemeként. Mivel a beruházás során több, a Szent László lakóparkban található úttest burkolata is jelentős mértékben károsodott, ezért Martonvásár Város Önkormányzata a pályázat által biztosított forrásokon felül – a város saját költségvetésének terhére – az utcák pályatestének új kopóréteggel történő megerősítését is megvalósította. A munkálatok hatására kb. 1200 méternyi útburkolat kapott teljes szélességű új réteget.

■ Nem csak a környezete, hanem ön is profitálhat a használt sütőolajok martoni leadásával!

Az egyik leghétköznapibb és legnagyobb mennyiségben keletkező veszélyes hulladék a fáradt sütőolaj, amelynek – szerencsére – egyre közismertebbek a környezetkárosító hatásai: A természetes vizekbe jutva egy liter használt étolaj 100 köbméter élővizet is elszennyezhet. A talajba kerülve gátolja annak légáteresztő képességét, illetve záróréteget képezve megakadályozza a víz feljebb jutását. A csatornahálózatba juttatva komoly dugulásokhoz vezethet, továbbá növeli a szennyvíztisztítók terhelését is. A kommunális hulladékba helyezve nehezen lebontható veszélyes anyagként halmozódik fel. A használt sütőolaj eltüzelésével nagy mennyiségben juttatunk rákkeltő anyagokat közvetlen környezetünkbe, ami leginkább a saját egészségi állapotunkra lesz negatív hatással, továbbá a fűtőberendezésünket is könnyedén tönkre teheti a kátrányosodás által.

Martonvásáron is lehetőség nyílt a használt sütőolajok környezetbarát felhasználására, ugyanis a Brunszvik úti COOP-ban a leadott (szennyeződés- és idegen folyadéktól mentes) használt sütőolajok literéért 80 forint értékű levásárolható kupont ad a cég. Az így feldolgozott olajból bioüzemanyagok készülnek. További információk: martonvasar.hu

■ Jövőre nyílik meg az új átkötő út

A Beethoven Általános Iskola tornatermének október első hetében elkezdődött felújítási munkálatai miatt várhatóan jövő tavasszal nyílik meg a Budai út-Deák Ferenc utca-Szent László út között kialakított, új iskolaszárny mögött létesített átkötő szakasz.

HASZNOS TUDNIVALÓK

FONTOSABB TELEFONSZÁMOK

Általános segélyhívó (Mentő, Tűzoltó, Rendőrség)... **112**
A helyi mentőállomás csak segélykérésre hívható a 104-es, vagy a 22/460-017-es számon.

Étkezés lemondás - Iskola, óvoda **30/558-2916**
vagy **hpmpluskft@gmail.com** (előző nap 11 óráig)

Kormányablak **22/460-081**

Polgármesteri hivatal **22/460-004**

Járási hivatal, titkárság ... **22/569-280, 22/795-860**

Járási Hatósági és Gyámügyi osztály

 Szociális ügyek..... **22/795-867**

 Egyéb hatósági ügyek: **22/795-853**

 Gyámügyek **22/795-858**

 Foglalkoztatási Osztály (Ercsi) .. **25/520-750**

Fejérvíz hibabejelentés **30/962-2410**

Csatorna ügyelet **30/819-5607**

Polgárórság **20/500-4266**

Közterület-felügyelő **20/230 2718**

ORVOSI RENDELÉS

2462 Martonvásár, Brunszvik út 1., telefonszám, labor információ és időpont (munkaidőben): 22/460-053; Ügyeleti telefon munkanapokon 8-16 óráig: 30/956-4597

	Dr. Fodor Tamás	Dr. Jambrikné Dr. Takács Imola
hétfő	13.00 - 17.00	08.00 - 11.00
kedd	07.30 - 11.00	13.00 - 17.00
szerda	14.00 - 17.00	08.00 - 11.00
csütörtök	07.30 - 11.00	14.00 - 17.00
péntek	10.00 - 14.00	08.00 - 11.00

Várandós tanácsadás:	szerda 13.00 - 14.00	csütörtök 13.00 - 14.00
----------------------	--------------------------------	-----------------------------------

Kérjük kedves betegeinket, hogy a rendelés vége előtt 20 perccel érkezzenek meg. Az ez után érkezőket csak sürgős esetben, ill. előzetes egyeztetés esetén tudjuk ellátni.
| Megértésüket köszönjük! • Házi orvosai

KÖZPONTI ORVOSI ÜGYELET

Hétköznap 16.00-8.00 között, valamint hétvégén és ünnepnapokon 24 órás szolgálat.

1. Ercsi Egészségügyi Központ

2451 Ercsi, Esze Tamás u. 14. Ügyelet: 25/492-021

2. Érdi Kistérségi Ügyeleti Centrum

2030 Érd, Szabadság tér 9. Felnőtt ügyelet: 23/365-274

Gyermek ügyelet: 23/365-770

Az ügyelet telefonhívásra kiszáll a betegekhez.

MARTONGAZDA NONPROFIT KFT

2462 MV, Szent László út 24. | Telefon: 22/569-128
Ügyfélfogadás: Hétfő: 8.00-12.00 és 13.00-16.00
Szerda: 8.00-12.00 és 13-16.00, Csütörtök: 8.00-12.00

GYERMEKORVOSI RENDELÉS

Dr. Jellinek Kinga

A rendelő címe: 2462 Martonvásár, Budai út 27.
Telefon: 22/460-637, Mobil (**kizárólag sürgős esetben**): 30/444-5779 (hétköznap 8.00-16.00-ig hívható)
Rendelés: Hétfő: 08.00-12.00 | Kedd: 16.00-18.00
Szerda: 16.00-18.00 | Csütörtök: 08.00-09.00
Péntek: 08.00-12.00
Csecsemő tanácsadás:
szerda 08.00-10.00, csütörtök: 14.00-16.00

FOGORVOSI RENDELÉS

Dr. Berczi Dániel | A rendelő címe:

2462 Martonvásár, Budai út 27. | Telefon: 22/460-334

Rendelés:

Hétfő: 7-13 óráig | Kedd: 13-19 óráig | Szerda: 13-19 óráig

Csütörtök: 7-13 óráig | Péntek: Iskolafogászat

Előzetes bejelentkezés szükséges!

Részletes információ:

www.martonvasar.hu/fogorvos

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

2462 Martonvásár, Emlékezés tere 3.; Tel.: 22/461-369
email: vedonomartonvasar@gmail.com

I. körzet, védőnő: **Horváth Márta**

tel: 20/290-5551

tanácsadási idő: kedd 8-12 óra között, várandósok és csecsemők részére. | Bejelentkezés szükséges!

II. körzet, védőnő: **Dolinka Zsoltné**

tel: 30/384-4382

tanácsadási idő: szerda 8-12 óra között, várandósok és csecsemők részére. | Bejelentkezés szükséges!

III. körzet, védőnő: **Máthéné Jaskó Anna**

tanácsadási idő: hétfő 8-12 óra között várandósok és csecsemők részére; iskola-egészségügyi védőnői feladatok ellátása; tel.: 30/950-0875

SZENT LÁSZLÓ VÖLGYE SEGÍTŐ SZOLGÁLAT

Központi szám/pszichológus:	22/460-023
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolg.	30/825-4295
Idősek Nappali Ellátása:	30/467-9722
Házi segítségnyújtás:	30/486-6498
Támogató szolgáltatás:	30/486-6801
Családi napközi:	30/467-9722
Tanyagondnoki Szolgálat:	22/569-119
Igazgató:	20/512-1421

BBK KÖZPONT

2462 Martonvásár, Emlékezés tere 2.	
Központi telefonszám:	22/460-286
(Rendezvényszervezés, Százszorszép Táncegyüttes, Fúvószeneke, Martonvásári Kulturális Egyesület)	
Könyvtár:	22/460-039
Óvodamúzeum:	22/460-065

ANYAKÖNYVI HÍREK

ELHUNYTAK*

Bosnyák Jánosné
Dr. Simon Endréné
Jehoda Sándor
Steiner Jenőné

Elhunytjaink hozzátartozóinak
fájdalmában osztozunk.

*Rendelkezésre álló adatok alapján.
Elhunytakról illetve újszülöttekről
információt hozzátartozóik tudtával,
vagy azok kérésére teszünk közzé.

GYÓGYSZERTÁRI ÜGYELET

MARTONVÁSÁR: okt. 22., 23., 27., 28.; nov. 17., 18.
Medicz Gyógyszertár, 2462 Martonvásár, Budai út 11.,
Telefon: 22/569-146; 22/460-019

ERCSI: okt. 20., 21.; nov. 10., 11.

Báró Eötvös József Patika,
2451 Ercsi, Esze Tamás u. 8., Telefon: 25/505-790

RÁCKERESZTÚR: nov. 1., 2., 3., 4., 24., 25.

Szent Kereszt Gyógyszertár,
2465 Ráckeresztúr, Hősök tere 4/5, Telefon: 25/455-812

FELHÍVÁS

A Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület jubileumi rendezvényen kíván megemlékezni a helyi önkéntes tűzoltóság megalakításának 130 éves évfordulójáról. Kérjük az egyesületben korábban tevékenykedők jelentkezését az ote@martonvasar.hu címen, vagy a 06-20/549-1004-es telefonszámon.

LAKOSSÁGI FÓRUM

2018.11.08-án 18:00 órai kezdettel a Brunszvik-Beethoven Rendezvényszervező Központban **lakossági fórumot** szervez a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség. A lakossági fórum témája:

- Ne gyűjts! Gyűjtse szelektíven!
 - A füstérzékelő életet menthet!
 - Kéménytűzek veszélyei.
 - Szabadtéri tűzgyújtás.
- Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

FOGORVOSI ÜGYELET

Helye: **2030 Érd, Budai út 3. fsz. 2. szám**
alatti fogorvosi rendelő

Ideje: **pihenőnapokon, munkaszüneti napokon, ünnepnapokon:**

Szombat: 08:00 órától 16:00 óráig rendelőben
16:00 órától 08:00 óráig készenlétkben,
telefonhívásra 20 percen belül rendelőben

Vasárnap: 08:00 órától 16:00 óráig rendelőben
16:00 órától 00:00 óráig készenlétkben,
telefonhívásra 20 percen belül rendelőben.

Ügyeleti mobilszám: +36 20 250 8583

Abban az esetben, ha a munkaszüneti /pihenő/
ünnepnapok három vagy több napon át tartanak, abban
az esetben az utolsó munkaszüneti /pihenő/ ünnepnap
vasárnapnak tekintendő, az azt megelőző napok pedig
szombatnak az ügyeleti rendelési idő tekintetében.

ÁLLÁSHIRDETÉS

Martonvásár városüzemeltető cége, a Martongazda Nonprofit kft. azonnali belépéssel teljes munkaidős munkavállalót keres martonvásári munkavégzésre az alábbi pozíciókba:

TRAKTOROS

Feltételek: Egészségügyi alkalmasság, józan életvitel.

KARBANTARTÓ

Szaktudás végzettség

Egészségügyi alkalmasság, józan életvitel.

Bérezés és juttatás megegyezés szerint.

Jelentkezés:

Martongazda Nonprofit Kft., Martonvásár, Budai út 13. címre küldött levélben, vagy személyesen Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt, e-mailben az ugyvezeto@martongazda.hu címen Dr. Király Gabriella ügyvezetőnél, vagy telefonon a +36 22 569-228, +36 20 2532807 telefonszámon.

Friss információk a www.martonvasar.hu oldalon.

BUDAPESTI
FILHARMÓNIAI
TÁRSASÁG
1853

a
zene
természete

MARTONVÁSÁRI KAMARAKONCERT SOROZAT A BRUNSZVIK-KASTÉLYBAN

2018. október 20., 17:00
Zenében a fényről

Az Operaház rézfúvós kvintettjének koncertje Bach, Telemann, Händel, Gershwin, Grieg műveinek bemutatásával.

2018. november 3., 17:00
A zene tudománya

Kassai István, Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, valamint Rönkös Ildikó és Karasszon Dénes csellóművészek koncertje Bach, Liszt, Bartók, Chopin zenéjével. A koncert közben bepillantást nyerhetünk a „tudatos zeneszerzés” tudományába.

2018. december 15., 17:00
Zenében az áhítatról

Az adventi koncert főszereplője a fuvola lesz, melynek segítségével különböző kamarazenei formációkban csendülnek fel karácsonyi muzsikák Bachtól, Kodály Zoltánig, Csajkovszkij kihagyhatatlan Diótörőjének felidézésével együtt.

Jegyár: 2000 Ft, mely tartalmazza a koncert napjára vonatkozó parkbelépőt, és a Beethoven Múzeum látogatói jegyének díját is.

Jegyvásárlás: 1061 Budapest, Dalszínház utca 10.
Martonvásár, Brunszvik-kastély jegypénztára
Online jegyvásárlás: www.bftz.hu, www.jegy.hu

Agroverzum, bftz.hu

AGROVERZUM
TUDOMÁNYOS ÉLMÉNYKÖZPONT